

55 (1973) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1975 Nr. 95

A. TITEL

*Overeenkomst inzake het vervoer van lijken;
Straatsburg, 26 oktober 1973*

B. TEKST**Agreement on the Transfer of Corpses**

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that there is an increasing need to simplify formalities relating to the international transfer of corpses;

Bearing in mind that the transfer of corpses does not create a risk to health even if death was due to a communicable disease provided that appropriate measures are taken, in particular with regard to the imperviousness of the coffin,

Have agreed as follows:

Article 1

1. The Contracting Parties shall apply, as between themselves, the provisions of this Agreement.

2. For the purpose of this Agreement, transfer of corpses is understood to be the international transport of human remains from the State of departure to the State of destination; the State of departure is that in which the transfer began; in the case of exhumed remains, it is that in which burial had taken place; the State of destination is that in which the corpse is to be buried or cremated after the transport.

3. This Agreement shall not apply to the international transport of ashes.

Article 2

1. The provisions of this Agreement embody the maximum requirements which may be stipulated in connection with the despatch of corpses from, their transit through, or their admission to the territory of a Contracting Party.

2. The Contracting Parties remain free to grant greater facilities either by means of bilateral agreements or by decisions arrived at by common accord in special cases and in particular in the case of transfer between frontier regions.

For such agreements or decisions to be applicable in any given case, the consent of all the States involved must be obtained.

Article 3

1. Any corpse shall, during the transfer, be accompanied by a special document (*laissez-passer* for a corpse) issued by the competent authority of the State of departure.

Accord sur le transfert des corps des personnes décédées

Les Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires du présent Accord,

Considérant la nécessité de simplifier les formalités relatives au transfert international des corps des personnes décédées;

Tenant compte du fait que le transfert du corps d'une personne décédée ne crée aucun risque sur le plan sanitaire, même si le décès est dû à une maladie transmissible, lorsque des mesures appropriées sont prises, en particulier en ce qui concerne l'étanchéité du cercueil,

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1

1. Les Parties Contractantes appliqueront, dans les relations entre elles, les dispositions du présent Accord.

2. Aux fins du présent Accord, on entend par transfert de corps le transport international de corps de personnes décédées de l'Etat de départ vers l'Etat de destination; l'Etat de départ est celui où le transfert a commencé ou, dans le cas d'un corps exhumé, celui où a eu lieu l'inhumation; l'Etat de destination est celui où le corps devra être inhumé ou incinéré après le transport.

3. Le présent Accord ne s'applique pas au transport international de cendres.

Article 2

1. Les dispositions du présent Accord constituent les conditions maximales exigibles pour l'expédition du corps d'une personne décédée ainsi que pour le transit ou l'admission de celui-ci sur le territoire d'une des Parties Contractantes.

2. Les Parties Contractantes restent libres d'accorder des facilités plus grandes par application soit d'accords bilatéraux, soit de décisions prises d'un commun accord dans des cas d'espèce, notamment lorsqu'il s'agit de transfert entre régions frontalières.

Pour l'application de tels accords et décisions dans des cas d'espèce, le consentement de tous les Etats intéressés sera requis.

Article 3

1. Tout corps d'une personne décédée doit être accompagné, au cours du transfert international, d'un document spécial dénommé „laissez-passer mortuaire”, délivré par l'autorité compétente de l'Etat de départ.

2. The laissez-passer shall include at least the information set out in the model annexed to the present Agreement; it shall be made out in the official language or one of the official languages of the State in which it was issued and in one of the official languages of the Council of Europe.

Article 4

With the exception of the documents required under international conventions and agreements relating to transport in general, or future conventions or arrangements on the transfer of corpses, neither the State of destination nor the transit State shall require any documents other than the laissez-passer for a corpse.

Article 5

The laissez-passer is issued by the competent authority referred to in Article 8 of this Agreement, after it has ascertained that:

(a) all the medical, health, administrative and legal requirements of the regulations in force in the State of departure relating to the transfer of corpses and, where appropriate, burial and exhumation have been complied with;

(b) the remains have been placed in a coffin which complies with the requirements laid down in Articles 6 and 7 of this Agreement;

(c) the coffin only contains the remains of the person named in the laissez-passer and such personal effects as are to be buried or cremated with the corpse.

Article 6

1. The coffin must be impervious; the inside must contain absorbent material. If the competent authority of the State of departure consider it necessary the coffin must be provided with a purifying device to balance the internal and external pressures. It may consist of:

(i) either an outer coffin in wood with sides at least 20 mm thick and an inner coffin of zinc carefully soldered or of any other material which is self-destroying;

(ii) or a single coffin in wood with sides at least 30 mm thick lined with a sheet of zinc or of any other material which is self-destroying.

2. If the cause of death is a contagious disease, the body itself shall be wrapped in a shroud impregnated with an antiseptic solution.

2. Le laissez-passer doit reproduire au moins les données figurant dans le modèle annexé au présent Accord; il doit être libellé dans la langue officielle ou dans l'une des langues officielles de l'Etat dans lequel il est délivré et dans l'une des langues officielles du Conseil de l'Europe.

Article 4

A l'exception des documents prévus par les conventions et accords internationaux relatifs aux transports en général, ou les conventions ou arrangements futurs sur le transfert des corps des personnes décédées, il n'est pas exigé par l'Etat de destination ni par l'Etat de transit d'autres pièces que le laissez-passer mortuaire.

Article 5

Le laissez-passer est délivré par l'autorité compétente visée à l'Article 8 du présent Accord après que celle-ci se soit assurée que:

(a) les formalités médicales, sanitaires, administratives et légales exigées pour le transfert des corps des personnes décédées, et, le cas échéant, pour l'inhumation et l'exhumation, en vigueur dans l'Etat de départ, ont été remplies;

(b) le corps est placé dans un cercueil dont les caractéristiques sont conformes à celles définies aux articles 6 et 7 du présent Accord;

(c) le cercueil ne contient que le corps de la personne mentionnée dans le laissez-passer et les objets personnels destinés à être inhumés ou incinérés avec le corps.

Article 6

1. Le cercueil doit être étanche; il doit également contenir une matière absorbante. Si les autorités compétentes de l'Etat de départ l'estiment nécessaire, le cercueil doit être muni d'un appareil épurateur destiné à égaliser la pression intérieure et extérieure. Il doit être constitué:

- (i) soit d'un cercueil extérieur en bois dont l'épaisseur des parois ne doit pas être inférieure à 20 mm et d'un cercueil intérieur en zinc soigneusement soudé ou en toute autre matière auto-destructible;
- (ii) soit d'un seul cercueil en bois dont l'épaisseur des parois ne doit pas être inférieure à 30 mm, doublé intérieurement d'une feuille de zinc ou de toute autre matière autodestructible.

2. Si le décès est dû à une maladie contagieuse, le corps lui-même sera enveloppé dans un linceul imbibé d'une solution antiseptique.

3. Without prejudice to the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article the coffin, if it is to be transferred by air, shall be provided with a purifying device or, failing this, present such guarantees of resistance as are recognised to be adequate by the competent authority of the State of departure.

Article 7

If the coffin is to be transported like an ordinary consignment, it shall be packaged so that it no longer resembles a coffin, and it shall be indicated that it be handled with care.

Article 8

Each Contracting Party shall communicate to the Secretary General of the Council of Europe the designation of the competent authority referred to in Article 3, paragraph 1, Article 5 and Article 6, paragraphs 1 and 3 of this Agreement.

Article 9

If a transfer involves a third State which is a Party to the Berlin Arrangement concerning the conveyance of corpses of 10 February 1937, any Contracting State to this Agreement may require another Contracting State to take such measures as are necessary for the former Contracting State to fulfil its obligations under the Berlin Arrangement.

Article 10

1. This Agreement shall be open to signature by the member States of the Council of Europe, who may become Parties to it either by:

(a) signature without reservation in respect of ratification or acceptance, or

(b) signature with reservation in respect of ratification or acceptance, followed by ratification or acceptance.

2. Instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 11

1. This Agreement shall enter into force one month after the date on which three member States of the Council shall have become Parties to the Agreement, in accordance with the provisions of Article 10.

3. Sans préjudice des dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article, le cercueil doit comporter, lorsque le transfert est effectué par la voie aérienne, un appareil épurateur ou, à défaut, présenter des garanties de résistance reconnues comme suffisantes par l'autorité compétente de l'Etat de départ.

Article 7

Lorsque le cercueil est transporté comme fret ordinaire, il doit être placé dans un emballage n'ayant pas l'apparence d'un cercueil et sur lequel on indiquera qu'il doit être manipulé avec précaution.

Article 8

Toute Partie Contractante communiquera au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe la désignation de l'autorité compétente mentionnée à l'article 3, paragraphe 1, à l'article 5 et à l'article 6, paragraphes 1 et 3 du présent Accord.

Article 9

Si un transfert concerne un Etat tiers qui est Partie à l'Arrangement de Berlin sur le transfert des corps du 10 février 1937, tout Etat Contractant au présent Accord peut demander à un autre Etat Contractant de prendre les mesures nécessaires pour permettre au premier de ces Etats Contractants de satisfaire à ses obligations aux termes de l'Arrangement de Berlin.

Article 10

1. Le présent Accord est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe qui peuvent y devenir Parties par:

(a) la signature sans réserve de ratification ou d'acceptation;

(b) la signature sous réserve de ratification ou d'acceptation, suivie de ratification ou d'acceptation.

2. Les instruments de ratification ou d'acceptation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 11

1. Le présent Accord entrera en vigueur un mois après la date à laquelle trois Etats membres du Conseil seront devenus Parties à l'Accord conformément aux dispositions de l'article 10.

2. As regards any member State who shall subsequently sign the Agreement without reservation in respect of ratification or acceptance or who shall ratify or accept it, the Agreement shall enter into force one month after the date of such signature or after the date of deposit of the instrument of ratification or acceptance.

Article 12

1. After the entry into force of this Agreement, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any non-member State to accede thereto.

2. Such accession shall be effected by depositing with the Secretary General of the Council of Europe an instrument of accession which shall take effect one month after the date of its deposit.

Article 13

1. Any Contracting Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or accession, specify the territory or territories to which this Agreement shall apply.

2. Any Contracting Party may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or accession or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Agreement to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.

3. Any declaration made in pursuance of the preceding paragraph may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn according to the procedure laid down in Article 14 of this Agreement.

Article 14

1. This Agreement shall remain in force indefinitely.

2. Any Contracting Party may, insofar as it is concerned, denounce this Agreement by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification.

2. Pour tout Etat membre qui le signera ultérieurement sans réserve de ratification ou d'acceptation ou le ratifiera ou l'acceptera, l'Accord entrera en vigueur un mois après la date de la signature ou du dépôt de l'instrument de ratification ou d'acceptation.

Article 12

1. Après l'entrée en vigueur du présent Accord, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra inviter tout Etat non membre du Conseil à adhérer au présent Accord.

2. L'adhésion s'effectuera par le dépôt, près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, d'un instrument d'adhésion qui prendra effet un mois après la date de son dépôt.

Article 13

1. Toute Partie Contractante peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera le présent Accord.

2. Toute Partie Contractante peut, au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, ou à tout autre moment par la suite, étendre l'application du présent Accord par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, à tout autre territoire désigné dans la déclaration et dont elle assure les relations internationales ou pour lequel elle est habilitée à stipuler.

3. Toute déclaration faite en vertu du paragraphe précédent pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, aux conditions prévues par l'article 14 du présent Accord.

Article 14

1. Le présent Accord demeurera en vigueur sans limitation de durée.

2. Toute Partie Contractante pourra, en ce qui la concerne, dénoncer le présent Accord en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. La dénonciation prendra effet six mois après la date de la réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 15

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Agreement of:

- (a) any signature without reservation in respect of ratification or acceptance;
- (b) any signature with reservation in respect of ratification or acceptance;
- (c) the deposit of any instrument of ratification, acceptance or accession;
- (d) any date of entry into force of this Agreement, in accordance with Article 11 thereof;
- (e) any declaration received in pursuance of the provisions of paragraphs 2 and 3 of Article 13;
- (f) any notification received in pursuance of the provisions of Article 14 and the date on which denunciation takes effect;
- (g) any communication made to him under Article 8.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

DONE at Strasbourg, this 26th day of October 1973, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding States.

*For the Government of the Republic of Austria:
Pour le Gouvernement de la République d'Autriche:*

*For the Government of the Kingdom of Belgium:
with reservation in respect
of ratification or acceptance
Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique:
sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

Strasbourg, le 21 novembre 1973

(s.) J. LODEWYCK

Article 15

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil et à tout Etat ayant adhéré au présent Accord:

- (a) toute signature sans réserve de ratification ou d'acceptation;
- (b) toute signature sous réserve de ratification ou d'acceptation;
- (c) le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion;
- (d) toute date d'entrée en vigueur du présent Accord conformément à son article 11;
- (e) toute déclaration reçue en application des dispositions des paragraphes 2 et 3 de l'article 13;
- (f) toute notification reçue en application des dispositions de l'article 14 et la date à laquelle la dénonciation prendra effet;
- (g) toute communication qui lui sera adressée en vertu de l'article 8.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Accord.

FAIT à Strasbourg, le 26 octobre 1973, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats signataires et adhérents.

For the Government of the Republic of Cyprus:

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

Pour le Gouvernement de la République de Chypre:

*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

Strasbourg, le 14 janvier 1974

(s.) P. MODINOS

For the Government of the Kingdom of Denmark:

Pour le Gouvernement du Royaume du Danemark:

*For the Government of the French Republic:
Pour le Gouvernement de la République française:*

*For the Government of the Federal Republic of Germany:
with reservation in respect
of ratification or acceptance
Pour le Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne:
sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

Strasbourg, le 27 juin 1974

(s.) C. H. LÜDERS

*For the Government of the Icelandic Republic:
Pour le Gouvernement de la République islandaise:*

*For the Government of Ireland:
Pour le Gouvernement d'Irlande:*

*For the Government of the Italian Republic:
Pour le Gouvernement de la République italienne:*

*For the Government of the Grand Duchy of Luxembourg:
with reservation in respect
of ratification or acceptance
Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg:
sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

Strasbourg, le 27 novembre 1973

(s.) P. MERTZ

*For the Government of Malta:
Pour le Gouvernement de Malte:*

*For the Government of the Kingdom of the Netherlands:
with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas:
sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

Strasbourg, le 9 septembre 1975

(s.) C. W. VAN BOETZELAER

*For the Government of the Kingdom of Norway:
Pour le Gouvernement du Royaume de Norvège:*

Strasbourg, le 12 novembre 1974

(s.) KIRSTEN OHM

*For the Government of the Kingdom of Sweden:
Pour le Gouvernement du Royaume de Suède:*

*For the Government of the Swiss Confederation:
Pour le Gouvernement de la Confédération suisse:*

For the Government of the Turkish Republic:

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

Pour le Gouvernement de la République turque:

*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

(s.) R. GÜMRÜKÇÜOĞLU

*For the Government of the United Kingdom of Great Britain and
Northern Ireland:*

*Pour le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et
d'Irlande du Nord:*

Appendix

LAISSEZ-PASSER FOR A CORPSE

This laissez-passer is issued in accordance with the Agreement on the Transfer of Corpses, in particular Articles 3 and 5¹).

Authority is hereby given for the removal of the body of:

Name and first name of the deceased

 died on at
 State cause of death (if possible)²) and ³)

 at the age of years
 Date and place of birth (if possible)

The body is to be conveyed
 (means of transport)
 from (place of departure)
 via (route)
 to (destination).

The transport of this corpse having been duly authorised, all and sundry authorities of the States over whose territory the corpse is to be conveyed are requested to let it pass without let or hindrance.

Done at on

Signature of the competent
 authority

Official stamp of the
 competent authority

¹ The text of Articles 3 and 5 of the Agreement is to appear on the reverse side of the *laissez-passer*.

² The cause of death should be stated in English or French or in the numerical WHO code of the international classification of diseases.

³ If cause of death is not stated for reasons of professional secrecy then a certificate indicating the cause of death should be placed in a sealed envelope accompanying the corpse during transport and be presented to the competent authority in the State of destination. The sealed envelope, which shall bear some external indication for identification purposes, shall be securely attached to the *laissez-passer*.

Alternatively, an indication should be made on the *laissez-passer* as to whether the person died of natural causes and of a non-contagious disease.

If this is not the case, the circumstances of the death or the nature of the contagious disease should be indicated.

Annexe

LAISSEZ-PASSER MORTUAIRE

Ce laissez-passer est délivré conformément aux termes de l'Accord sur le transfert des corps des personnes décédées, notamment des articles 3 et 5¹⁾.

Il autorise le transfert du corps de:

Nom et prénom de la personne décédée

décédée(e) le à

Indiquer la cause du décès (si possible)²⁾ et ³⁾

à l'âge de ans

Date et lieu de naissance (si possible)

Le corps doit être transporté

..... (moyen de transport)

de (lieu de départ)

par (itinéraire)

à (destination).

Le transfert de ce corps ayant été autorisé, toutes les autorités des Etats sur le territoire desquels le transport doit avoir lieu sont invitées à le laisser passer librement.

Fait à, le

Signature de l'autorité
compétente

Cachet officiel de l'autorité
compétente

¹ Le texte des articles 3 et 5 de l'Accord devra figurer au verso du laissez-passer.

² Indiquer la cause du décès, soit en français ou en anglais, soit en utilisant le code chiffré de l'O.M.S. de la classification internationale des maladies.

³ Si la cause du décès n'est pas donnée, pour des motifs ayant trait au secret professionnel, un certificat indiquant la cause du décès doit être placé sous enveloppe scellée, accompagner le corps au cours du transport et être présenté à l'autorité compétente dans l'Etat de destination. L'enveloppe scellée, qui comportera une indication extérieure permettant son identification, sera solidement fixée au laissez-passer.

Sinon, le laissez-passer doit indiquer si la personne est décédée de mort naturelle et d'une maladie non contagieuse.

Si ce n'est pas le cas, les circonstances du décès ou la nature de la maladie contagieuse doivent être indiquées.

C. VERTALING**Overeenkomst inzake het vervoer van lijken**

De Lid-Staten van de Raad van Europa die deze Overeenkomst hebben ondertekend,

Overwegende dat het noodzakelijk is de formaliteiten met betrekking tot het internationaal vervoer van lijken te vereenvoudigen;

Rekening houdend met het feit dat het vervoer van lijken geen enkel gevaar voor de gezondheid oplevert, zelfs wanneer het overlijden is veroorzaakt door een besmettelijke ziekte, mits gepaste maatregelen worden genomen, in het bijzonder ten aanzien van de ondoordringbaarheid van de doodkist,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

1. De Overeenkomstsluitende Partijen zullen onderling de bepalingen van deze Overeenkomst toepassen.

2. Voor de toepassing van deze Overeenkomst wordt onder vervoer van lijken verstaan het internationaal vervoer van menselijke stoffelijke resten van de Staat van vertrek naar de Staat van bestemming; de Staat van vertrek is de Staat waarin het vervoer is aangevangen of, in geval van een opgegraven lijk, de Staat waarin de begrafenis heeft plaatsgevonden; de Staat van bestemming is de Staat waar het lijk na het vervoer zal worden begraven of gecremeerd.

3. Deze Overeenkomst is niet van toepassing op het internationaal vervoer van de as van gecremeerde lijken.

Artikel 2

1. De bepalingen van deze Overeenkomst vormen de maximale voorwaarden welke mogen worden gesteld voor de verzending van lijken, alsmede voor de doorvoer of de toelating daarvan op het grondgebied van een der Overeenkomstsluitende Partijen.

2. Het blijft de Overeenkomstsluitende Partijen vrijstaan ruimere faciliteiten te verlenen door toepassing van hetzij bilaterale overeenkomsten, hetzij in onderlinge overeenstemming genomen besluiten voor bijzondere gevallen, met name wanneer het het vervoer tussen grensgebieden betreft.

Voor de toepassing van zodanige overeenkomsten en besluiten voor bijzondere gevallen is de goedkeuring van alle betrokken Staten vereist.

Artikel 3

1. Elk lijk dient tijdens het internationaal vervoer vergezeld te gaan van een speciaal document („laissez-passer voor lijken” genaamd), dat door de bevoegde autoriteit van de Staat van vertrek wordt afgegeven.

2. Dit document dient ten minste de gegevens te bevatten die voorkomen in het aan deze Overeenkomst gehechte model; het dient te worden gesteld in de officiële taal of een van de officiële talen van de Staat waar het wordt afgegeven en in een van de officiële talen van de Raad van Europa.

Artikel 4

Met uitzondering van de documenten vereist krachtens internationale verdragen en overeenkomsten inzake vervoer in het algemeen of krachtens toekomstige verdragen of regelingen inzake het vervoer van lijken, worden noch door de Staat van bestemming noch door de Staat van doorvoer andere documenten dan het „laissez-passer voor lijken” verlangd.

Artikel 5

Het „laissez-passer” wordt door de in artikel 8 van deze Overeenkomst bedoelde bevoegde autoriteit afgegeven nadat deze zich ervan heeft verzekerd dat:

a) de medische, sanitaire, administratieve en wettelijke formaliteiten welke zijn vereist voor het vervoer van lijken en, indien het geval zich voordoet, voor de begrafenis en opgraving die van kracht zijn in de Staat van vertrek, zijn vervuld;

b) het lijk is gelegd in een doodkist die voldoet aan de in de artikelen 6 en 7 van deze Overeenkomst gestelde eisen;

c) de doodkist slechts het stoffelijk overschot van de in het „laissez-passer” vermelde persoon bevat, alsmede de persoonlijke bezittingen die met het lijk zullen worden begraven of gecremeerd.

Artikel 6

1. De doodkist dient ondoordringbaar te zijn; bovendien dient de binnenkant een absorberend materiaal te bevatten. Indien de bevoegde autoriteiten van de Staat van vertrek zulks noodzakelijk

achten, dient de doodkist te worden voorzien van een luchtfilter ten einde de inwendige en de uitwendige druk gelijk te maken.

De doodkist dient te bestaan uit:

- (i) hetzij een houten buitenkist waarvan de wanden ten minste 20 mm dik zijn en een binnenkist van zorgvuldig gesoldeerd zink of van een ander zichzelf afbrekend materiaal;
- (ii) hetzij alleen een houten kist waarvan de wanden ten minste 30 mm dik zijn en die van binnen is bekleed met een zinken blad of met ander zichzelf afbrekend materiaal.

2. Indien het overlijden is veroorzaakt door een besmettelijke ziekte, wordt het lijk zelf gewikkeld in een lijkkleed dat is gedrenkt in een antiseptische oplossing.

3. Onverminderd het bepaalde in het eerste en het tweede lid van dit artikel, dient de doodkist bij vervoer door de lucht een luchtfilter te bevatten of, bij gebreke hiervan, een door de bevoegde autoriteit van de Staat van vertrek als voldoende erkend weerstandsvermogen te hebben.

Artikel 7

Wanneer de doodkist als gewone vracht wordt vervoerd, dient deze zo te worden verpakt dat zij niet de aanblik van een doodkist heeft en dient erop te worden aangegeven dat zij voorzichtig moet worden behandeld.

Artikel 8

Elke Overeenkomstsluitende Partij stelt de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa in kennis van de aanwijzing van de in artikel 3, eerste lid, in artikel 5 en in artikel 6, eerste en derde lid, van deze Overeenkomst bedoelde bevoegde autoriteit.

Artikel 9

Indien bij een vervoer een derde Staat is betrokken, die Partij is bij de op 10 februari 1937 te Berlijn gesloten Internationale Overeenkomst betreffende het vervoer van lijken, kan elke Overeenkomstsluitende Staat bij deze Overeenkomst een andere Overeenkomstsluitende Staat verzoeken de nodige maatregelen te nemen ten einde de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Staat in staat te stellen zijn verplichtingen ingevolge de Overeenkomst van Berlijn na te komen.

Artikel 10

1. Deze Overeenkomst staat open voor ondertekening door de Lid-Staten van de Raad van Europa die Partij daarbij kunnen worden door:

a) ondertekening zonder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding;

b) ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding, gevolgd door bekrachtiging of aanvaarding.

2. De akten van bekrachtiging of aanvaarding worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 11

1. Deze Overeenkomst treedt in werking een maand na de datum waarop drie Lid-Staten van de Raad overeenkomstig het in artikel 10 bepaalde Partij zijn geworden bij de Overeenkomst.

2. Voor elke Lid-Staat die de Overeenkomst daarna zonder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding ondertekent, dan wel haar bekrachtigt of aanvaardt, treedt de Overeenkomst in werking een maand na de datum van de ondertekening of van de nederlegging van de akte van bekrachtiging of aanvaarding.

Artikel 12

1. Na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst kan het Comité van Ministers van de Raad van Europa iedere Staat die geen lid is van de Raad, uitnodigen tot deze Overeenkomst toe te treden.

2. Toetreding geschiedt door nederlegging bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa van een akte van toetreding, die een maand na de datum van nederlegging van kracht wordt.

Artikel 13

1. Een Overeenkomstsluitende Partij kan op het tijdstip van ondertekening of van nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding het grondgebied of de grondgebieden aanwijzen waarop deze Overeenkomst van toepassing is.

2. Een Overeenkomstsluitende Partij kan op het tijdstip van nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding of op elk later tijdstip door middel van een verklaring, gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa, de toepassing van deze Overeenkomst uitbreiden tot ieder ander in de verklaring aangegeven grondgebied voor welks internationale betrekkingen hij verantwoordelijk is of voor hetwelk hij bevoegd is verbintenissen aan te gaan.

3. Verklaringen, afgelegd krachtens het voorgaande lid, kunnen, wat betreft een grondgebied dat is aangewezen in deze verklaring,

onder de voorwaarden genoemd in artikel 14 van deze Overeenkomst, worden ingetrokken.

Artikel 14

1. Deze Overeenkomst blijft voor onbepaalde tijd van kracht.
2. Een Overeenkomstsluitende Partij kan deze Overeenkomst wat haar betreft opzeggen door een kennisgeving aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa te richten.
3. De opzegging wordt van kracht zes maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Artikel 15

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa geeft aan de Lid-Staten van de Raad en aan iedere Staat die is toegetreten tot deze Overeenkomst, kennis van:

- a) ondertekeningen zonder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding;
- b) ondertekeningen onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding;
- c) nederleggingen van akten van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding;
- d) data van inwerkingtreding van deze Overeenkomst overeenkomstig artikel 11;
- e) verklaringen ontvangen krachtens het bepaalde in artikel 13, tweede en derde lid;
- f) kennisgevingen ontvangen krachtens het bepaalde in artikel 14 en de datum waarop de opzegging van kracht wordt;
- g) alle aan hem ingevolge artikel 8 gerichte mededelingen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe bevoegd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Straatsburg, 26 oktober 1973, in de Franse en de Engelse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk gezaghebbend, in een enkel exemplaar dat zal worden nedergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa doet een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift toekomen aan alle Staten die deze Overeenkomst hebben ondertekend of daartoe zijn toegetreten.

(Voor de ondertekeningen zie blz. 10 e.v. van dit Tractatenblad.)

Bijlage**LAISSEZ-PASSER VOOR LIJKEN**

Dit laissez-passer wordt afgegeven overeenkomstig de bepalingen van de Overeenkomst inzake het vervoer van lijken, in het bijzonder de artikelen 3 en 5 ¹⁾.

Hierbij wordt toestemming verleend voor het vervoer van het stoffelijk overschot van:

Naam en voornamen van de overledene

Overleden op te

Aanduiding (indien mogelijk) van de doodsoorzaak ²⁾ en ³⁾

op de leeftijd van jaar.

Datum en plaats van geboorte (indien mogelijk)

Het stoffelijk overschot dient te worden vervoerd

..... (vervoermiddel)

van (plaats van vertrek)

via (route)

naar (bestemming)

Daar toestemming is verleend voor het vervoer van dit stoffelijk overschot, wordt aan alle autoriteiten van de Staten over wier grondgebied het vervoer dient te geschieden, verzocht dit ongehinderd te laten doorgaan.

Gedaan te, op

Handtekening van de
bevoegde autoriteit

Officieel stempel van de
bevoegde autoriteit

¹⁾ De tekst van de artikelen 3 en 5 van de Overeenkomst dient te worden afgedrukt op de achterzijde van het laissez-passer.

²⁾ Doodsoorzaak aan te duiden in het Frans of het Engels of door gebruikmaking van de cijfercode van de internationale classificatie van ziekten van de Wereldgezondheidsorganisatie.

³⁾ Indien de doodsoorzaak niet wordt opgegeven om redenen van beroepsgeheim, dient het lijk tijdens het vervoer verzegeld te gaan van een verzegelde envelop bevattende een verklaring van de doodsoorzaak, welke verklaring aan de bevoegde autoriteit in de Staat van bestemming dient te worden overhandigd. De verzegelde envelop, die aan de buitenkant duidelijk is gekenmerkt, wordt stevig bevestigd aan het laissez-passer.

Indien dit niet gebeurt, dient het laissez-passer aan te geven of de overledene op natuurlijke wijze en ten gevolge van een niet-besmettelijke ziekte is overleden.

Indien dit niet het geval is, dienen de omstandigheden van het overlijden of de aard van de besmettelijke ziekte te worden aangegeven.

D. PARLEMENT

De Overeenkomst behoeft ingevolge artikel 60, tweede lid, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal alvorens te kunnen worden aanvaard.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging of aanvaarding is voorzien in artikel 10 van de Overeenkomst.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst zullen ingevolge artikel 11, eerste lid, in werking treden een maand na de datum waarop drie Lid-Staten van de Raad overeenkomstig het in artikel 10 bepaalde Partij zijn geworden bij de Overeenkomst.

Overeenkomstig artikel 11, tweede lid, zullen de bepalingen van de Overeenkomst voor elke Lid-Staat die de Overeenkomst daarna zonder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding ondertekent, dan wel haar bekrachtigt of aanvaardt, in werking treden een maand na de datum van de ondertekening of van de nederlegging van de akte van bekrachtiging of aanvaarding.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal de Overeenkomst alleen voor Nederland en Suriname gelden.

J. GEGEVENS

Van het op 5 mei 1949 te Londen tot stand gekomen Statuut van de Raad van Europa, naar welke Raad onder meer in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, is de tekst, bijgewerkt tot en met de tiende wijziging d.d. 9 december 1974, geplaatst in *Trb.* 1975, 70.

Van de op 10 februari 1937 te Berlijn tot stand gekomen Internationale Overeenkomst betreffende het vervoer van lijken, naar welke Overeenkomst in artikel 9 van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, is de tekst geplaatst in *Stb.* 1940, 23.

Uitgegeven de *tiende* september 1975.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. VAN DER STOEL.